

Posudek magisterské diplomové práce Lucie Zimové: Recepční strategie Lustigových děl

Vedoucí práce: doc. PhDr. Tomáš Kubíček, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Josef Peterka, CSc.

Diplomová práce Lucie Zimové vychází z jejího soustavného zájmu o autorskou osobnost Arnošta Lustiga a na teoretické rovině se věnuje recepční strategii vybraných Lustigových próz. Autorka prokázala velkou míru samostatnosti a abstraktního myšlení, výsledkem její důslednosti a potřeby zřetelně založit svoji práci je i rozsah jejího textu, který překročil platný úzus rozsahu DP a přitom neodbíhá od zvoleného předmětu, ale jasně, přehledně a s velkou mírou poučení jej rozpracovává. Za pozornost jistě stojí i důsledně analytický jazyk, který zcela splňuje standardy odborné práce.

Krok za krokem autorka podrobuje zkoumání jazykovou rovinu Lustigových próz a distribuci promluvových typů, které slouží jak ke konstrukci fikčního světa a jeho obyvatel, tak významným způsobem angažují čtenáře při spoluprožívání událostí a osudů postav. Vedle promluvových typů (konstruující subjektivitu vnímajícího a prožívajícího jedince, popřípadě zcizujícího jej objektivizačnímu hodnocení), je v práci rozsáhlá pozornost věnována i konstrukci času, postavy a prostoru jako fenoménům, které nejenom vytvářejí fikční svět, ale současně konstruují míru čtenářské participace. Autorka se ptá se, do jaké míry spoléhají Lustigovy texty na kulturní encyklopedii čtenáře, obtěžkané významem pojmu holocaust a zda Lustigovy texty i bez znalosti reálného dějinného kontextu (což je samozřejmě otázka spekulativní, ovšem oprávněná v tomto teoretickém přístupu) dosahují proponovaného účinku.

Analýzou vyprávěcích postupů dokládá diplomantka, že dějinný kontext je pro Lustiga pouze kulisou, v níž ale hlavní roli hrají „urtypy“ lidských situací, jak je akcentuje existenciální literatura, a tedy že Lustig jen neparazituje na emocionálním významu holocaustu, ale umocňuje tento význam konkrétními a přitom archetypálními situacemi a otázkami lidské vrženosti do světa – obecný (a tedy do značné míry odosobněný) význam pojmu činí tak tímto specifickým literárním způsobem jedinečným a současně trvale platným. Přesto její práce nepřekročí hranice zvolené metody a nestane se prací filozofizující či psychologizující, ale zůstává trvale teoretickým tázáním po významu a funkci Lustigových narativních způsobů. I tato metodologická kázeň zasluhuje v případě této práce uznání.

Domnívám se, že práce Lucie Zimové představuje základ pro potřebnou autorskou monografii o Arnoštu Lustigovi a pevně věřím, že autorka od tohoto úkolu necouvne a bude se tomuto tématu dále věnovat. Práci hodnotím známkou výborně a věřím v její úspěšnou obhajobu.

Doc. PhDr. Tomáš Kubíček, Ph.D.

V Brně 30.7.2012